

## Suomen Puheterapeuttiliiton kannanotto kuntoutuspalvelujen kilpailutukseen

Suomen Puheterapeuttiliiton hallitus on erittäin huolissaan ja hämmentynyt niistä ratkaisuksista, joita Kela on tehnyt tähän asti julkaistuissa vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen hankinnoissa.

Kelan linja kuntoutuksen hankinnoissa on ollut laadun aiempaa selvästi heikompi arvottaminen sekä hankittavan palvelun kannalta riittämätön laadun määrittely. Meneillään olevassa kilpailutuksessa laadun painoarvo oli 20 % hinnan määrittellessä 80 % hankinnoista. Aiemmin laadun painoarvo on ollut 50 %.

Laatua ei ole kilpailutuksessa määritelty eri asiakasryhmien tarpeista lähtien, vaan kaikki terapiatyössä hyödynnettävissä oleva koulutus on ollut mahdollista laittaa laatupisteiden perusteeksi, kohdistui saatu koulutus aikuisten, lasten, kuulovammaisten, kielellisten vaikeuksien tai nielemisen kuntoutukseen. Nämä esimerkit ovat puheterapiasta, mutta laatu on määritetty lähes samankaltaisella rakenteella myös muiden terapialajien hankinnoissa.

Tällainen laadun määrittely ei auta asiakasta valitsemaan hänelle parhaiten soveltuvaa terapeuttia eikä anna Kelalle tietoa siitä, mitä palveluja asiakkaat tosiasiallisesti tarvitsevat ja minkälaista kuntoutusta jää kilpailutuksen perusteella puuttumaan.

Kilpailutuksessa on hankittu palveluja edellisen kauden tarpeen perusteella. Monen kuntoutusalan tilanne on se, että palvelujen tarvisijoita on kuitenkin huomattavasti enemmän tai tarvisijoiden määrään voi olettaa selkeästi kasvavan. Valinnanvapauden toteutumista voidaan siis pitää kyseenalaisena, kun palvelujen tuottajia on otettu mukaan liian vähän tosiasialliseen palveluntarpeeseen nähden.

Suomen Puheterapeuttiliitto yhtyy siihen kasvavaan joukkoon, joka paheksuu niitä periaatteita, joita Kelan hankinnoissa on viime aikoina tosiasiallisesti noudatettu. Julkisella toimijalla on erityinen vastuu laadusta varsinkin silloin, kun palveluiden käyttäjät eivät pysty aina tekemään valintoja vaikean elämäntilanteen, vamman tai sairauden seurauksena.

Suomen Puheterapeuttiliitto pitää hyvänä, että Kela haluaa kehittää kuntoutuspalvelujen kilpailutusta yhteistyössä asiakkaiden ja palvelun tuottajien kanssa. Myös päätös täydentävän hankintakierroksen toteuttamisesta on nykytilanteessa ainoa ratkaisu asiakkaiden palvelujen kannalta. Puheterapiapalvelujen riittävyys eri asiakasryhmien kannalta tulee myös ottaa tässä yhteydessä tarkasteluun.

**Helsingissä 10.10.2018**

**Suomen Puheterapeuttiliiton hallitus**